

MAGYAR ALKOTMÁNYJOG

Záróvizsga tételsor

2019.

Igazgatásszervező szak

A tételsor

1. Alkotmány és alkotmányosság fogalma. Az alkotmányos alapelvek (demokrácia, népszuverenitás, hatalommegosztás)
2. A jogállamiság elve és követelményei (jogbiztonság, visszaható hatálytilalma)
3. Alkotmányozások Magyarországon: az 1989-es jogállami forradalom; az Alaptörvény 2011-es elfogadása és módosításai. Az Alkotmánybíróság álláspontja az Alaptörvény megalkotása előtti határozatok alkalmazhatóságáról
4. Jogszabályok és jogforrások. A jogszabályok érvényessége és hatálya
5. Az emberi jogok fogalma (emberi jogok, alapvető jogok, alkotmányos jogok, állampolgári jogok). Az emberi jogok eredete, generációi
6. Az alapjogok alanyi és intézményi oldala (példákkal a hazai alkotmányos gyakorlatból). Az alapjogok korlátozhatósága, az általános alapjogkorlátozási teszt
7. A hátrányos megkülönböztetés tilalma, igazolása, horizontális hatálya
8. A diszkrimináció fajtái és az Ebtv.-ben nevesített esetei. Az esélyegyenlőséget elősegítő intézkedések
9. Az emberi méltósághoz való jog igazolása, funkciói, az abból levezethető jogok. Önrendelkezési jog az egészségügyi ellátások során
10. Az abortusz alapjogi problémája és hazai szabályozása. Az eutanázia-dilemma. A halálbüntetéssel kapcsolatos alkotmányjogi megfontolások
11. A véleménynyilvánítás szabadsága: igazolása, alanyi és intézményi oldala, „anyajog”-jellege
12. A véleménynyilvánítás szabadságának korlátozhatósága (közszerplők bírálhatósága, az uszítás és gyalázkodás elhatárolása, a tiltott önkényuralmi jelképek problémája)
13. A gyülekezési jog: szerepe a demokratikus társadalomban, korlátozhatósága, hazai szabályozása
14. Az egyesülési jog és a pártalapítás szabadsága
15. A vallásszabadság: igazolása, alanyi és intézményi oldala (kultuszszabadság és az állam semlegessége), az egyházak alkotmányjogi helyzete
16. Adatvédelem és információs önrendelkezési jog. A személyes adatok kezelésének alapelvei
17. Az információs szabadság: igazolása, a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok fogalma, megismerésének lehetőségei
18. A tisztességes eljáráshoz való jog. A személyi szabadság biztosítása a büntetőeljárásban
19. A tulajdonhoz való jog: jelentősége, korlátozhatósága, a kisajátítás
20. A második generációs jogok közös jellemzői. A szociális jogok kialakulása és hazai gyakorlata

B tételsor

1. A magyar állampolgárság: keletkezése, megszűnése, tartalma
2. A nemzetiségek alkotmányos helyzete. A menedékjoggal rendelkezők
3. A közvetlen és közvetett hatalomgyakorlás formái. Az országos és helyi népszavazás
4. A választójogosultság. A választási rendszerek alaptípusai
5. A választási eljárások: parlamenti képviselők, helyi önkormányzati képviselők, Európai Parlament magyar tagjainak választása
6. Az Országgyűlés hatáskörei, a hatáskörgyakorlás korlátai. Az Országgyűlés megbízatása és szervezete. A törvényhozási eljárás
7. Az országgyűlési képviselők jogállása (szabad mandátum, összeférhetetlenség, mentelmi jog)
8. A köztársasági elnök alkotmányos funkciója és hatáskörei
9. A köztársasági elnök jogállása és felelőssége. A tisztség keletkezése és megszűnése
10. Az alkotmánybíráskodás általában; a magyar Alkotmánybíróság létrejötte, szervezete és eljárása általában
11. Az Alkotmánybíróság hatáskörei (különösen a normakontroll és az alkotmányjogi panasz típusai)
12. A Kormány hatáskörei, összetétele és működése
13. A Kormány és a kormánytagok politikai felelőssége. A parlamenti ellenőrzés
14. A közigazgatás alkotmányossága (a jogállami működés követelményei, a végrehajtó hatalom korlátai, tisztességes eljárás a közigazgatásban)
15. Az igazságszolgáltatás feladatai. A bíróságok szervezete és igazgatása
16. Az igazságszolgáltatás függetlensége. A bírák jogállása
17. Az alapvető jogok biztosa (funkciója, a tisztség keletkezése, megszűnése, helyettesek jogállása, hatáskörei, eljárása)
18. Az ügyészség (funkciói, hatáskörei, eljárása, szervezete, az ügyészek jogállása)
19. Közpénzügyek (alkotmányos szabályok, a költségvetési törvény, a gazdálkodás és ellenőrzés intézményei, az adóssághelyi szabályok)
20. Helyi önkormányzatok (alkotmányos szabályok, az önkormányzati autonómia, hatáskörök)